

[Startpagina](#) > ... > [Uw Rechten](#) > [Slachtoffers Van Strafbare Feiten](#) > [Rechten Van Slachtoffers - Per Land](#) > 2 - De aangifte van een misdrijf en mijn rechten tijdens het onderzoek of het proces

2 - De aangifte van een misdrijf en mijn rechten tijdens het onderzoek of het proces

Hoe geef ik een misdrijf aan?

Misdrijven worden schriftelijk of mondeling aangegeven bij het openbaar ministerie of op het politiebureau. Een schriftelijke aangifte kan persoonlijk worden ingediend of per post (of e-mail) worden opgestuurd.

Hoe kom ik er achter wat de stand van zaken is?

De aangever van het misdrijf wordt binnen zes weken geïnformeerd dat een onderzoek is ingesteld. Als die informatie uitblijft, kan de aangever een klacht indienen bij een hoofdofficier van justitie.

Kom ik in aanmerking voor rechtsbijstand (tijdens het onderzoek of tijdens het proces)? Onder welke voorwaarden?

Tijdens voorbereidende en gerechtelijke procedures kunnen slachtoffers worden bijgestaan door een deskundige vertegenwoordiger - een advocaat of juridisch adviseur. Als slachtoffer kunt u uw vertegenwoordiger zelf aanwijzen of, als uw financiële situatie dat niet toelaat, de rechter verzoeken een vertegenwoordiger aan te wijzen. Daartoe dient u bij de rechter of aanklager een schriftelijke verklaring in waaruit blijkt dat u het honorarium van de vertegenwoordiger niet zelf kan betalen.

Kan ik aanspraak maken op onkostenvergoeding (voor deelname aan het onderzoek/het proces)? Onder welke voorwaarden?

Slachtoffers die alleen als getuige aan procedures hebben deelgenomen, komen in aanmerking voor vergoeding van hun reis- en verblijfkosten en kosten van levensonderhoud of van een eventueel verlies aan inkomsten.

Slachtoffers die zijn opgetreden als neven- of particulier aanklager, komen in aanmerking voor vergoeding van redelijke kosten, waaronder kosten in verband met de benoeming van een vertegenwoordiger.

Voor vergoeding van de kosten moet een declaratie worden ingediend, zo mogelijk vergezeld van bewijsstukken.

Kan ik beroep instellen als mijn zaak wordt afgesloten voordat er een proces plaatsvindt?

U kunt als slachtoffer beroep instellen tegen een beslissing tot afwijzing van een verzoek om een voorbereidende procedure en tegen een beslissing tot beëindiging van een voorbereidende procedure. Informatie over de wijze waarop u beroep kunt instellen, wordt bij die beslissingen verstrekt.

Kan ik betrokken worden bij het proces?

Slachtoffers nemen als partij deel aan de voorbereidende procedure, zonder een speciale verklaring te moeten indienen.

Bij openbare procedures kunnen slachtoffers optreden als partij (nevenaanklager) als zij daartoe een verklaring indienen.

In een particuliere procedure is het slachtoffer partij als particulier aanklager.

Wat is mijn officiële rol binnen het rechtsstelsel? Heb ik bijvoorbeeld de hoedanigheid van slachtoffer, getuige, burgerlijke partij of particuliere aanklager, of kan ik daarvoor kiezen?

Slachtoffers zijn personen tegen wie een misdrijf is begaan.

Het slachtoffer is van rechtswege partij bij een voorbereidende procedure.

In openbare procedures kunnen slachtoffers optreden als partij als zij dat willen, in welk geval zij optreden als nevenaanklager.

In een particuliere procedure treedt het slachtoffer op als particulier aanklager.

Ongeacht of zij al dan niet optreden als partij, worden slachtoffers vrijwel altijd als getuige gehoord.

Momenteel is het niet mogelijk dat slachtoffers in een strafrechtelijke procedure optreden als burgerlijke partij.

Wat zijn mijn rechten en plichten in deze hoedanigheden?

Ook als u niet optreedt als partij, kunt u deelnemen aan gerechtelijke procedures die van belang zijn om uw belangen te beschermen. Slachtoffers kunnen deelnemen aan een proces en een zitting over de voorwaardelijke schorsing van een procedure, veroordeling zonder proces en seponering van een procedure wegens ontoerekeningsvatbaarheid van de gedaagde, of in zaken waarin beschermingsmaatregelen worden genomen wegens ontoerekeningsvatbaarheid van de gedaagde. Tijdens het proces kan het slachtoffer bezwaar maken tegen een verzoek van de gedaagde om veroordeling zonder bewijslevering, en kan hij of zij verzoeken dat de gedaagde wordt gelast tot schadeloosstelling of betaling van een vergoeding.

Bij voorwaardelijke opschorting van een strafrechtelijke procedure kan het slachtoffer verzoeken om hervatting van de procedure.

Slachtoffers die ervoor hebben gekozen als partij op te treden, kunnen bepaalde procedurele maatregelen nemen: een verzoek om bewijs indienen, vragen voorleggen aan getuigen en deskundigen, hun standpunt uiteenzetten, bv. kenbaar maken welke beslissing zij verwachten van de rechter. Zij kunnen beroep instellen tegen uitspraken.

Slachtoffers die worden opgeroepen als getuige, moeten voor de rechter verschijnen en getuigen. Wie geen gehoor geeft aan de oproep en daar geen gegronde reden voor heeft, is strafbaar.

Kan ik tijdens het proces een verklaring afleggen of getuigen? Onder welke voorwaarden?

Slachtoffers kunnen verzoeken om een verklaring af te leggen of te getuigen als zij optreden als neven- of particulier aanklager.

Welke informatie ontvang ik tijdens het proces?

Voorafgaand aan het eerste verhoor ontvangt u schriftelijke informatie over uw status als partij bij de voorbereidende procedure en uw rechten in die situatie.

U ontvangt schriftelijke informatie over de naar de rechtbank verwezen aanklacht en over de plaats en datum van de rechtszitting waaraan u deelneemt.

Als de rechter de gedaagde gelast een vergoeding te betalen, ontvangt u een afschrift van die beslissing.

Heb ik toegang tot de procesdossiers?

Tijdens de voorbereidende procedure kunt u uw dossier inzien als de instantie die de procedure voert, daarvoor toestemming heeft verleend.

Tijdens de gerechtelijke procedure kunt u uw dossier inzien als u optreedt als particulier of nevenaanklager. Als u niet als zodanig optreedt, kunt u het dossier inzien als de president van de rechtbank u daarvoor toestemming verleent.

■ Laatste update: 14/07/2025

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.